

Nerostné bohatství Afriky – produkty, země dovozu, nová role Číny, strategie nadnárodních firem, voda jako nedostatečný zdroj

Regionální geografie světa – Afrika, Austrálie a Oceánie

Jan Blažek, učo 207120
Humánní geografie, 3. ročník

Agenda

- Nerostné suroviny Afriky
- Vztah Číny k Africe
- Voda jako nedostatkový zdroj

- Diskuze

Nerostné suroviny v Africe

- **Kolonialismus** – těžba NS pod kontrolou mateřských zemí, vrchol WWII (Belgické Kongo)
- **Dekolonizace** – monokulturní průmysl a těžba, neodpovídá cenám na světových trzích ani domácí poptávce
- **Neokolonialismus** – světové mocnosti chtějí kontrolovat přírodní zdroje
- **Neefektivita** - těžba ropy dlouhá desetiletí (Nigérie, Gabon), nevyužili k ekonomickému rozvoji
 - elitářství, korupce, zájmy úzkého okruhu osob nikoli společnosti, ničení okolní krajiny
- **Občanské války** x nerostné zdroje
 - Demokratická republika Kongo, Súdán
- **Holandská nemoc** – prokletí přírodních zdrojů

Ropa

- 10 % světových zásob, těžba na 33 let
- **Guinejský záliv**
 - Nigérie, Kamerun, Gabon, Republika Kongo, Angola, Rovníková Guinea, Svatý Tomáš a Princův Ostrov
- **Severovýchodní Afrika**
 - Súdán, Čad, Etiopie, Somálsko
- **Severní Afrika**
 - Egypt, Libye, Alžírsko
- **OPEC** – Alžírsko, Angola, Libye, Nigérie

... ropa

- Guinejský záliv – kromě Nigérie, většina zásob pod hladinou moře – potenciální konflikty o vlastnické vymezení
- Tichá kolonizace ze strany mocností
- Severní Afrika + Blízký Východ
- Subsaharská Afrika – Angola + Nigérie $\frac{3}{4}$ produkce
- Nová ložiska, velký dopad na ekonomiky států:
 - Rovníková Guinea ekonomický růst 326 % mezi roky 1996 a 2005 - HDP/os dle PPP 22. na světě, ČR 29. (WB, 2009)

Mezinárodní organizace

- Předpokládané výnosy z těžby ropy v letech 2010 – 2019

Stát	Výnosy vlády (%)	Výnosy mezinárodních spol. (%)
Nigérie	78	22
Angola	60	40
Rovníková Guinea	54	46
Gabon	75	25
Republika Kongo	66	34
Čad	36	64
Kamerun	75	25

- Zdroj: ZAPOTIK 2010

Ostatní nerostné suroviny

- Uran
- Fosfáty
- Kobalt (Afrika 90 % světa) 40 %
- Bauxit
- Platina (90 %) 85 %
- Zlato (50 %) + Mali, Tanzánie, Ghana
- Chrom + Zimbabwe
- Mangan + Gabon, Ghana
- Diamant + Botswana, Zambie,
Zimbabwe, Angola, Demokratická republika
Kongo

Vztah Číny k Africe – bipolární svět

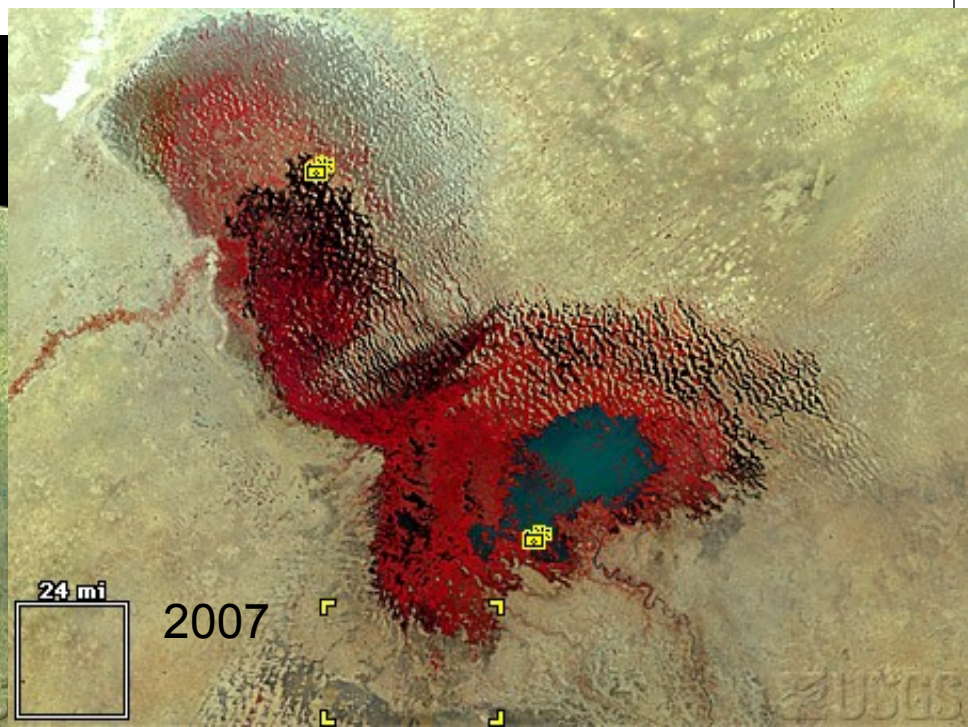
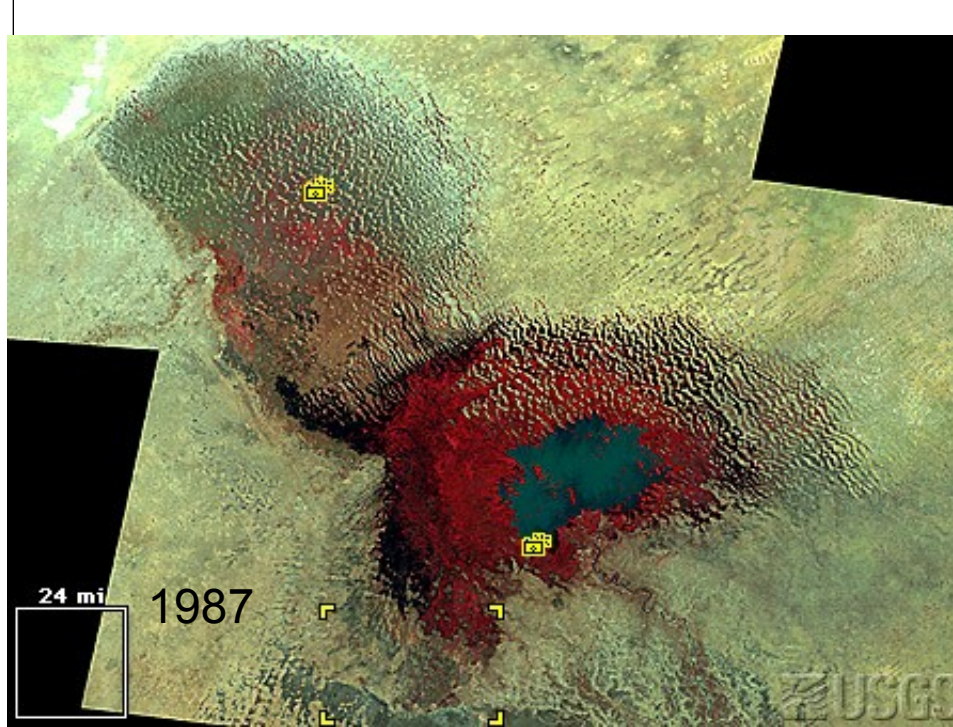
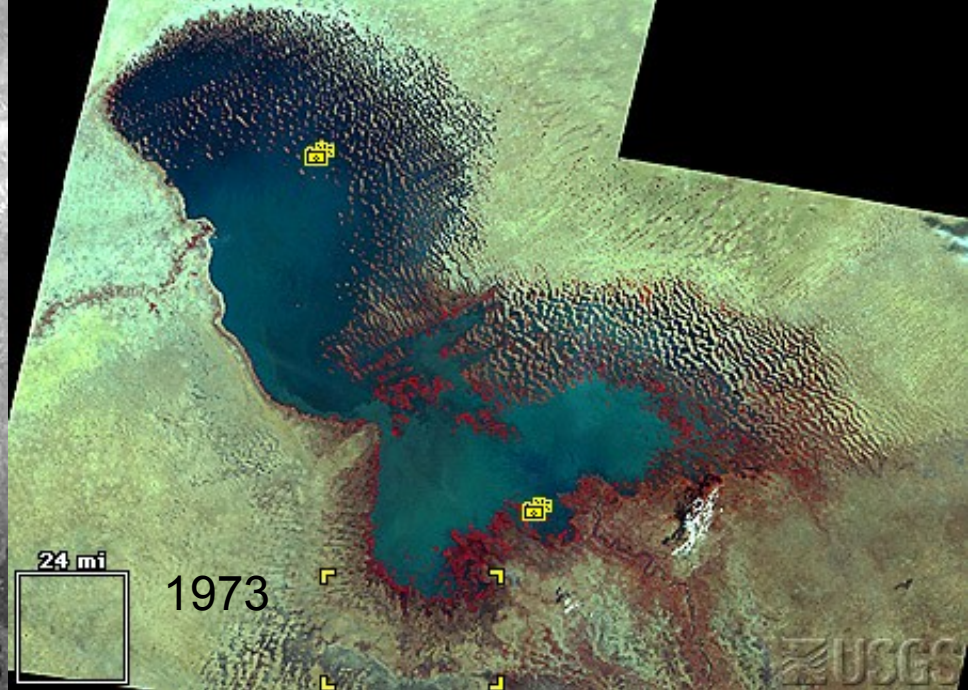
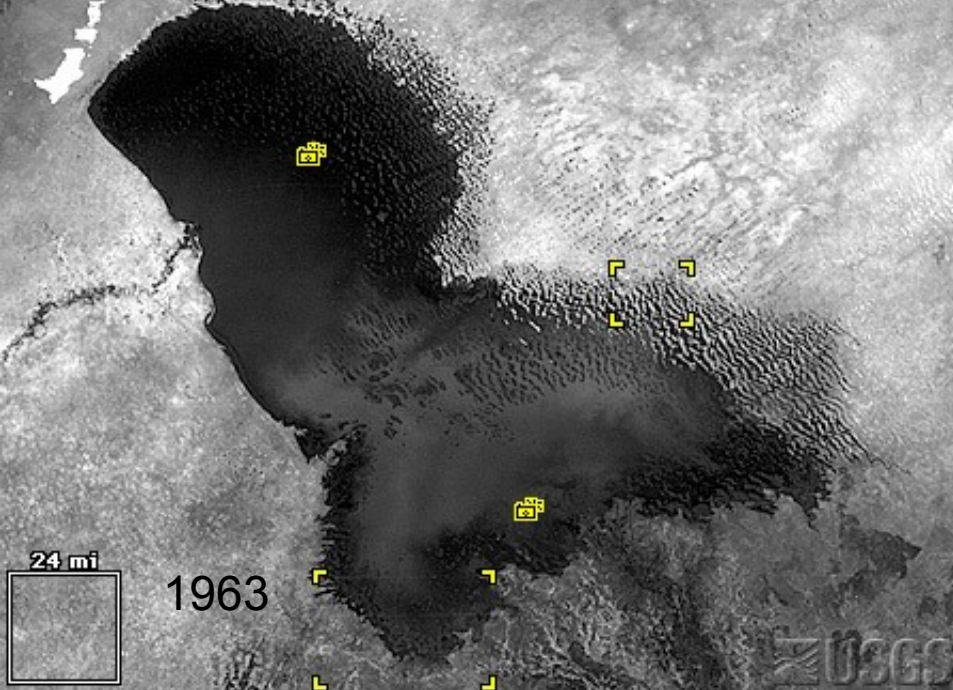
- Mao Ce-tung – hovoří o spojení 3 „světů“
- Konference v Bandungu v r. 1955 – začátek čínského zájmu o Afriku
- 1955-1977 podpora revolucí a osvobozeneckých hnutí + rozvojová pomoc, 148 miliónů USD
- Globální soutěž se Západem a SSSR
- Vyhraněnost některých zemí (JAR) vůči Číně a Tchaj-wanu
- Megalomanské projekty, vojenská a technická pomoc, neefektivní pomoc (Mugabe)
- 80. léta – snížení pomoci

Vztah Číny k Africe - dnes

- 90. léta – začíná velký růst čínské ekonomiky, potřeba zdrojů
- Západ – ústup v Africe, Evropa ve stínu neokolonialismu
- Do budoucna stálý růst potřeby surovin
- Suroviny výměnou za „cokoliv“
- V Africe má Čína dobrou pověst
- Politika nezasahování do vnitřních problémů jiných zemí – Čína nemá požadavky demokratizace a liberalizace
- 49 zemí Afriky (z 54) mají čínské společnosti
- 33 zemím Čína smaže dluhy
- Př. Demokratická republika Kongo dostala 8 mld USD na rozvoj těžebního průmyslu a infrastruktury
- Zatím 20 % importu ropy je z Afriky

Voda jako nedostatkový zdroj

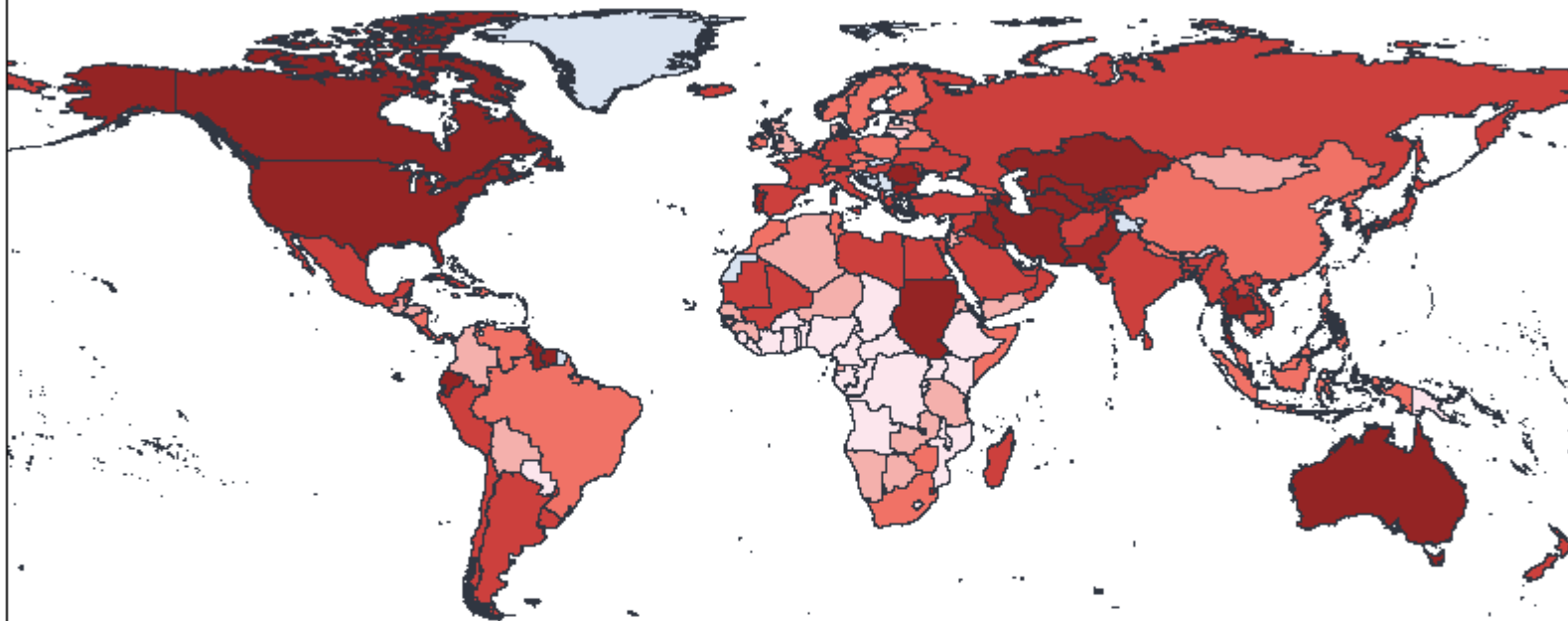
- Miliarda lidí nemá přístup ke kvalitnímu zdroji pitné vody
- Subsaharská Afrika – přístup pouze 56 % lidí
- UN Millenium Development Goals – Dostatečný přístup k pitné vodě
 - Dostupnost nejméně 20 litrů vody na osobu a den ze zdroje vzdáleného do 1 km od místa bydliště do roku 2015 (realita 2076?)
- Cena až 10x vyšší pro obyvatele slumů než pro obyvatele NYC
- WHO – 3900 dětí ročně zemře z nedostatku pitné vody
- Paradoxně v Africe velké zásoby vodní energie (stupňovitý profil + sezónní rozložení srážek)
- Vybudování vodních nádrží a zavlažovacích kanálů (tradice)
- Problém: špinavá voda plná bakterií, hygiena, nemoci,
- Globální oteplování – vysoušení zdrojů

Water withdrawal per inhabitant (m³/year)

Water withdrawn per inhabitant for agricultural, domestic and industrial purposes (around 2001)

Legend

FAO - AQUASTAT, 2008

Source: AQUASTAT
Projection: Plate Carrée

Disclaimer

The designations employed and the presentation of material in the map do not imply the expression of any opinion whatsoever on the part of FAO concerning the legal or constitutional status of any country, territory or sea area, or concerning the delimitation of frontiers.

- Odběr vody na osobu, Fao aquastat 2008

Zdroje

- Záhořík, J. Subsaharská Afrika a světové mocnosti v éře globalizace. Edice světová diplomacie. Nakladatelství lidové noviny, 2010
- USGC: <http://earthshots.usgs.gov/tableofcontents>
- Aquastat, FAO, <http://www.fao.org/nr/water/aquastat/globalmaps/index.stm>
- BBC News, World Wide Battle for Water. Video: <http://news.bbc.co.uk/2/hi/science/nature/7569453.stm>
- Kameri-Mbote, P. Water, Conflict, and Cooperation: Lessons from the Nile River Basin. *Navigation Peace January 2007, No. 4*. Woodrow Wilson International Center for Scholars, 6 s.
- Hájková, M. Živá voda pro zdraví: http://www.rozvojovka.cz/ziva-voda-pro-zdravi_221_542.htm
- Mackenzie, S. Základní lidské právo je odepřeno miliónům: http://www.rozvojovka.cz/zakladni-lidske-pravo-je-odepreno-milionum_221_576.htm
- Rozhovor: Ana Maria Gomes o čínském vlivu v Africe, Evropský parlament: <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//NONSGML+IM-PRESS+20080227STO22422+0+DOC+PDF+V0//CS&language=CS>
- World Bank <http://databank.worldbank.org/ddp/home.do?Step=12&id=4&CNO=2>
- UN <http://www.un.org/millenniumgoals/>